

VERTROUWELIJKWERELDCONGRES VOOR ALGEMENE ONTWAPENING EN VREDEMOSKOU, 9-15 juli 1962S a m e n v a t t i n g

Op initiatief van de communistische Wereld Vredesraad werd van 9-15 juli 1962 in de congreszaal van het Kremlin te Moskou een internationaal congres voor algemene ontwapening en vrede gehouden. Het merendeel van de ruim 2000 afgevaardigden was communistisch georiënteerd en het congres had dan ook een duidelijk anti-Westerse strekking.

De kosten van vervoer en onderdak der gedelegeerden werden grotendeels door het Sowjet-Russische Vredescomité gedragen.

Enige pacifistische deelnemers uit Engeland en de Verenigde Staten organiseerden een demonstratie op het Rode Plein, die echter door het optreden van Russisch "publiek" vrijwel onmogelijk werd gemaakt.

Het congres was onderverdeeld in commissies en groepsontmoetingen, waar verschillende aspecten van de ontwapening ter sprake kwamen.

De eind-resolutie van het congres is in zeer gematigde bewoordingen opgesteld. Men beperkte zich ertoe een beroep te doen op de regeringen van alle atoommogendheden om zonder uitstel tot overeenstemming te komen over het staken van alle proeven met kernwapenen.

Het congres brengt geen verandering in de door de communisten gevolgde "vredes"-propaganda. In Nederland zullen zij zich voornamelijk wijden aan de verbreiding van de "neutraliteits"-gedachte en de strijd tegen de aanwezigheid van atoomwapens op ons grondgebied.

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

WERELDCONGRES VOOR ALGEMENE ONTWAPENING EN VREDE

MOSKOU, 9-15 juli 1962

Van 9 tot 15 juli 1962 vond te Moskou het Wereldcongres voor algemene ontwapening en vrede plaats, georganiseerd door de communistische Wereldvrede-raad. De organisatoren hadden hiervoor de beschikking gekregen over de ultramoderne congreszaal van het Kremlin.

Voorbereidingen

Tijdens een zitting van de Wereldvrede-raad (WVR) in december 1961 te Stockholm deed de Engelse voorzitter, prof. dr. John BERNAL, het voorstel om medio 1962 een wereldcongres te beleggen, teneinde alle vredeskrachten te activeren en te verenigen in de strijd voor algemene ontwapening en beëindiging van de kernbepapeningswedloop.

De Chinese gedelegeerden kwamen reeds direct fel tegenover hun Sowjet-Russische collega's te staan. Heftig becritiseerden zij een door de SU-delegatie ondersteunde ontwerp-resolutie, waarin de ontwapening als centraal thema voor het Wereldcongres werd gesteld. Zij deden daarbij tevens een aanval op de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie als geheel. Waar door de Russen i.v.m. de huidige krachtsverhoudingen de nadruk werd gelegd op de strijd voor ontwapening en het verbod van kernwapens, waren de Chinezen van oordeel dat vooral de directe en militante strijd tegen het kolonialisme en voor de onafhankelijkheid krachtiger moest worden ondersteund.

Na langdurige en felle debatten zegevierde tenslotte de Sowjet-Russische opvatting. In een resolutie, voor het eerst in de geschiedenis van de WVR niet met algemene stemmen aangenomen, besloot men het Wereldcongres te wijden aan de algemene ontwapening en de vrede.

Al had de Sowjet-Russische delegatie in deze een overwinning behaald, de in de WVR aan het licht gekomen meningsverschillen tussen Moskou en Peking waren hiermee nog niet opgelost. Dit bleek o.m. toen in maart j.l. te Wenen het presidium ter nadere voorbereiding van het congres bijeenkwam. Op een bij die gelegenheid gehouden persconferentie ver-

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

klaarde prof. BERNAL naar aanleiding van een ter vergadering aangenomen algemene resolutie, dat deze beschouwd kon worden als een compromis tussen de Sowjet-Russische en de Chinese opvatting.

In de maanden volgende op de Weense bijeenkomst maakten de nationale - bij de WVR aangesloten - communistische vredesbewegingen een begin met de voorbereidingen van het congres. In de Sowjet-Unie bijvoorbeeld creëerde men een omvangrijk congres-comité, onder voorzitterschap van de bekende schrijver Alexander KORNEITSJOEK, die tevens deel uitmaakt van het presidium van de WVR. In dit comité hadden o.a. zitting vertegenwoordigers van de Vredesbeweging, de Unie van Sowjetverenigingen voor culturele betrekkingen met het buitenland, de Nationale Vereniging van Parlementariërs en de Sowjet-Russische Vereniging voor de Verenigde Naties.

In sommige landen organiseerden de nationale voorbereidingscomité's grootscheepse ondersteuningscampagnes. Men maakte bekend, dat het congres open zou staan voor een ieder, die bereid was zich in te zetten voor de strijd voor algemene ontwapening en vrede en dat vrije discussies zouden worden gegarandeerd. Mede hierdoor aangelokt hebben ook enkele niet-communistische vredesgroeperingen, zoals b.v. de Britse pacifistische "Campaign for Nuclear Disarmament" (CND) onder voorzitterschap van Kanunnik John COLLINS en het eveneens pacifistische "Committee of Hundred" waarvan Lord Bertrand RUSSEL de leiding heeft, gehoor gegeven aan de uitnodiging om delegaties te zenden naar Moskou. Als hoogtepunt van de nationale ondersteuningsacties werden in vele landen conferenties en congressen belegd, waar de delegaties naar het Wereldcongres werden samengesteld.

Behalve de genoemde nationale comité's werd een internationaal voorbereidingscomité gevormd, waarvan de samenstelling echter nooit werd gepubliceerd. Wel maakte de communistische pers herhaaldelijk melding van namen van vooraanstaande persoonlijkheden, die individueel adhaesie met het congres hadden betuigd.

Medio mei j.l. kwam dit comité in het Zweedse stadje Eskilstuna voor de eerste maal bijeen. Onder de 90 aanwezigen bevonden zich een

VERTROUWELIJK

twintigtal leden van het in Wenen gevestigde Internationale Instituut voor de Vrede. (Dit instituut is in feite het secretariaat van de WVR.)

Tijdens deze bijeenkomst werd in hoofdzaak gesproken over de opzet en de technische regeling van het congres. Tijdens de discussies deed de afgevaardigde van de Volks Republiek China opnieuw al het mogelijke om het Chinese standpunt door te drijven. Hij verklaarde, dat de Chinezen de Sowjet-Russische ontwapeningsvoorstellen wel ondersteunden, doch dat het noodzakelijk was de volkeren van de gehele wereld te mobiliseren tegen de Amerikaanse agressors. Versterking van de strijd tegen het imperialisme zou de zaak van de vrede bevorderen en uiteindelijk leiden tot ontwapening.

De vergadering besloot aan de vooravond van het congres, op 6 en 7 juli, in Moskou wederom bijeen te komen. Eerst dan zouden de agenda en het werkprogram voor het congres definitief worden opgesteld. Deze zo laat gestelde bijeenkomst moet gezien worden als een laatste "krijgsraad", omdat men uiteraard in dit gemengde gezelschap zo weinig mogelijk aan het toeval wilde overlaten. In opdracht van het Internationale Voorbereidingscomité richtte professor BERNAL eind mei een schrijven aan de regeringsleiders van de achttien landen, die deel uitmaken van de ontwapeningscommissie van de Verenigde Naties, met het verzoek het congres schriftelijk of bij monde van een vertegenwoordiger in kennis te willen stellen met hun standpunt t.a.v. de ontwapening. Het rondzenden van dergelijke brieven aan de vooravond van communistisch geïnspireerde congressen is een beproefde methode om, bij het uitblijven van reacties, de betrokken regeringen van lauwheid of onwil te kunnen betichten. De organisatoren zullen wel vooraf geweten hebben, dat de Sowjet-Russische premier CHROESTSJOW onmiddellijk aan de uitnodiging gehoor zou geven. Hij heeft inderdaad het congres langdurig toegesproken.

Financiën

Reeds lang vóór het congres heeft de WVR zijn adhaerenten aangespoord financiële bijdragen ter bestrijding van de kosten te zenden aan het "wereldvredesfonds". (Dit werd t.b.v. minvermogende vredesorganisaties in juli 1958 door de WVR opgericht.) De kosten van het congres zelf (verblijf en onderhoud van de buitenlandse delegaties, congres-zalen,

VERTROUWELIJK

vervoer etc.) zullen geheel ten laste komen van het Sowjet-Russische vredescomité.

De reiskosten naar Moskou worden gedeeltelijk door de nationale vredesbewegingen zelf, gedeeltelijk uit het "wereldvredesfonds" betaald. In verschillende landen, w.o. ook Nederland, trachtte men door landelijke campagnes de daarvoor benodigde gelden bijeen te brengen.

Ontwikkeling in Nederland

In verschillende landen waren ter voorbereiding van het wereldcongres nationale ondersteuningscomité's opgericht. In Nederland kwam het niet tot de vorming van een dergelijk comité, wegens het zeer secretarische karakter van de huidige Nederlandse Vredesraad (NVR). Bij de hernieuwing van de Raad in januari van dit jaar (zie rapp.: 631.205 d.d. 5-3-'62) werden alle niet-communistische elementen uit de organisatie geweerd, waardoor deze zeer geïsoleerd is komen te staan. De actieve vredesstrijders hier te lande, voor het merendeel CPN-ers of figuren uit de mantelorganisaties, hadden reeds de handen vol met andere werkzaamheden. Het ontbrak hun derhalve aan tijd en lust zich actief voor het vredeswerk in te zetten. Van een grootscheepse voorbereidingscampagne voor het Wereldcongres in ons land is dan ook weinig gebleken, al heeft het aan pogingen daartoe in vergaderingen van de NVR en CPN niet ontbroken.

Bij de besprekingen werd steeds het grote belang onderstreept van een zo breed mogelijke delegatie. Vooral bedrijfsarbeiders moesten aan het congres deelnemen. Geheel volgens de gebruikelijke CPN-tactiek ging hierbij de voorkeur uit naar NVV-leden, die echter bereid moesten zijn na afloop op openbare vergaderingen verslag over het congres uit te brengen.

Deze opzet is volledig mislukt. Hoewel het aanvankelijk in de bedoeling lag 15 personen af te vaardigen, werd dit aantal al spoedig teruggebracht tot 8. (Zie bijl.). De leiding van deze Nederlandse afvaardiging, waarvan de samenstelling in laatste instantie was goedgekeurd door de CPN-leiding, berustte bij Tjalle JAGER, lid van het Partijbestuur van de CPN. JAGER vertrok op 3 juli - drie dagen eerder dan de andere delegatieleden - per vliegtuig naar Moskou, alwaar hij heeft

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

deelgenomen aan de reeds eerder genoemde voorvergadering van het internationale voorbereidingscomité.

De reiskosten voor de NVR-delegatie bedroegen in totaal f 7000,--. Men heeft getracht deze gelden bijeen te brengen door de verkoop van ballpoints en prentbriefkaarten, terwijl er tevens met steunlijsten is gewerkt.

Nederlandse waarnemers

Aangetrokken door de belofte, dat in Moskou vrije discussies werden gegarandeerd, toonden ook enige niet-communistische vredes-groeperingen in ons land belangstelling voor het wereldcongres. Zo werd o.a. in het pacifistische "Comité 1962 voor de Vrede", dat beschouwd kan worden als de Nederlandse pendant van het Britse "Campaign for Nuclear Disarmament" (CND), uitvoerig het voor en tegen van het zenden van een afvaardiging besproken. Na ampele overwegingen besloot de voorzitter van het comité, A.J. BRUGGEMAN, als waarnemer het congres bij te wonen. De Nederlandse sectie van de "World Association of World Federalists" aanvaardde een reeds in februari j.l. ontvangen uitnodiging uit Moskou. Ook de geloofsgemeenschap "Kerk en Vrede" en de "Werkgroep van Anti-Militaristische Studenten" werden op het congres vertegenwoordigd.

Congres

Algemeen

Het congres werd bijgewoond door ca. 2000 afgevaardigden uit meer dan honderd landen. In tegenstelling tot de zeer grote delegaties uit de Sowjet-Unie en de Verenigde Staten van Amerika bestond de Chinese vertegenwoordiging slechts uit veertien personen, de Albanese uit vijf.

Tijdens de eerste dag van het congres werd een omvangrijk presidium gekozen. Hierin hadden o.m. zitting de Nederlandse gedelegeerde Mevr. Dr. M.B. MINNAERT-COELINGH en de Indonesische afgevaardigde Mevr. SUBANDRIO.

De verschillende aspecten van de ontwapening werden besproken in plenaire zittingen en in vier commissies t.w.:

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

1. De ontwapening en de politieke en technische aspecten;
2. De economische gevolgen van de ontwapening;
3. De ontwapening en de nationale onafhankelijkheid;
4. De ontwapening en de daaraan verbonden medische, juridische, culturele, morele en andere aspecten.

Naast deze commissies, die elk uit ca. 500 personen bestonden, werden groepsontmoetingen georganiseerd, teneinde gedelegeerden met gelijk gerichte belangstelling zoals b.v. medici, parlementariërs, juristen, vrouwen en jongeren, nader tot elkander te brengen.

Nadat de Chileense afgevaardigde prof. Olga POBLETE De ESPINOZA, die in het verleden begiftigd was met de internationale Leninprijs voor de Vrede, het begroetingswoord had uitgesproken, werd de inleiding gehouden door de voorzitter van de WVR prof. Dr. John BERNAL.

Enige hoofdlijnen van het congres

"Het Wereldcongres voor algehele ontwapening en vrede zal het breedste, meest representatieve forum van vredesstrijders zijn. Het is niet onmogelijk, dat er mensen naar het congres komen, die - achter een scherm van vredelievende woorden - het socialistische kamp, de Sowjet-Unie, zullen aanvallen. Ik ben er echter van overtuigd, dat dergelijke pogingen genegeerd zullen worden door de gezamenlijke inspanning van de delegaties der socialistische en neutrale landen en alle werkelijke vredesstrijders uit het Westen".

"Het zou belachelijk zijn te denken, dat de resoluties en verklaringen van het congres enthousiast ontvangen zullen worden door de regeringen van de landen, welke tot een agressief blok behoren. Maar deze besluiten zullen de mensen tot een nieuwe inspanning mobiliseren, een nieuwe strijd om 's mensen droom van vrede en ontwapening tot werkelijkheid te maken".

Deze aanhalingen uit een verklaring van de Chinese gedelegeerde MAO-TUN ("nom de plume" van de Chinese Minister van Cultuur), afgelegd vóór zijn vertrek naar Moskou, geven nauwkeurig de sfeer en de doelstellingen weer van het Moskouse congres.

De houding van de Sowjet-Unie tegenover het Westen wordt sinds lang bepaald door de politiek van "vreedzame coëxistentie". Zoals bekend is deze opgebouwd uit drie onderdelen; t.w.:

het vreedzaam naast elkaar bestaan van staten, de concurrentie van de

VERTROUWELIJK

economieën en de onverzoenlijke strijd der ideologieën. De "vreedzame coëxistentie" wordt door de communisten beschouwd als een vorm van klas-senstrijd. De Sowjet-Unie, die de weerbaarheid van de westerse mogendheden als een onoverkomelijke hinderpaal op haar weg naar de wereldheerschappij vindt, poogt deze door onophoudelijke en intensieve "vredespropaganda" te ondermijnen. Zij richt zich daarbij dan ook vooral tot de volkeren van de moderne vrije staten met het doel hen tegen hun eigen regeringen op te zetten.

Het congres voor algehele ontwapening en vrede is dan ook een manifestatie geworden voor Ruslands "vreedzame coëxistentie"-politiek. In verband met het feit, dat niet uitsluitend communisten, maar ook anders georiënteerde, met name pacifistische, groepjes aan het congres deelnamen, had men kunnen verwachten, dat althans de schijn van objectieve "vredelievendheid" zou worden gehandhaafd. In de talrijke redevoeringen kwam echter onverbloemd de vijandigheid der communisten tegenover de westerse mogendheden, in het bijzonder de "Amerikaanse imperialisten", tot uiting; niet alleen met betrekking tot de bewapeningswedloop doch ook in verband met het begrip "kolonialisme", dat "onverbrekelijk verbonden is met imperialistische rivaliteiten en allianties". Een Chinese afgevaardigde verklaarde o.m. dat de vreedzame buitenlandse politiek van zijn land voortvloeide uit het maatschappelijke systeem in de Volksrepubliek China. De militaire versterking der communistische staten werd "gerechtvaardigd" met de opmerking, dat de vredelievende landen toch waakzaam moeten blijven ten opzichte van de imperialistische oorlogsstokers. Een afgevaardigde van Cuba verklaarde in deze geest, dat Cuba defensief is en door de revolutie heeft medegeholpen barbarisme en geweld in de wereld te bestrijden.

De begeerde ontwapening dient volgens de sprekers twee doelen: ten eerste komen gelden vrij voor de opvoeding, de opleiding en welvaart van ex-koloniale en achtergebleven volkeren. In de tweede plaats worden de aan deze landen opgedrongen wapens geëlimineerd, die nu gebruikt worden om een "politiek van afpersing" te hunnen opzichte te voeren. Dientengevolge is bij de ontwapening inbegrepen de eis tot ontbinding van "agressieve pacten" zoals SEATO, CENTO, etc., alsmede de

VERTROUWELIJK

opheffing van buitenlandse militaire bases.

Als morele grond voor ontwapening werd aangevoerd, dat het een heilige plicht is te streven naar universele veiligheid voor de mensheid. In dit verband wees men op de grote verantwoordelijkheid van wetenschapsmensen. Ook in de Sowjet-Unie was aan atoomwapenen gewerkt, aldus een Sowjet-Russische spreker, doch de geleerden dáár deden dat in de wetenschap, dat de USSR nimmer als eerste een atoomoorlog zou beginnen. Zolang atoomwapenen bestaan kan men een dreiging van oorlog echter niet uitbannen. Ook de proefnemingen van deze wapens zijn reeds zeer schadelijk voor het leven. Voorts dreigt het gevaar, dat ook landen buiten de bestaande "atoomclub" daarover de beschikking krijgen.

Het congres ging luchtig voorbij aan de technische en politieke problemen, die bij het feitelijke overleg over ontwapening gerezen zijn of kunnen rijzen. Gesteld werd, dat de uitvoeringsmaatregelen behoren tot het werkterrein van technici en politici. Het congres diende slechts de noodzaak van ontwapening vast te stellen en te besluiten hoe dit standpunt snel en effectief onder de volkeren kon worden verbreid.

Niettemin werd een aantal communistische, politieke desiderata ter tafel gebracht; o.m.: de regeling van de Berlijnse kwestie, het probleem van een vredesverdrag met de twee Duitse Staten, het vraagstuk van de Chinese vertegenwoordiging in de Verenigde Naties, het instellen van atoomvrije zones, niet inmenging in de "binnenlandse aangelegenheden" van Congo, Cuba, Laos, Korea, Vietnam enz. enz.

Partijdig was ook het auditorium zelf, dat beschuldigingen gericht tegen het Westen toejuichte, doch critiek op de Sowjet-Unie met afkeurend stilzwijgen ontving. Het was wel duidelijk, dat de vertegenwoordigers van pacifistische groeperingen uit het Westen slechts een kleine minderheid vormden in dit communistische gezelschap.

Enige bijzondere aspecten

Premier CHROESTSJOW had de wens te kennen gegeven persoonlijk het congres in te lichten over het standpunt der Sowjet-Unie inzake ontwapening.

Zijn zeer langdurige betoog was een pleidooi voor de "vredes"-

VERTROUWELIJK

politiek van de Sowjet-Unie. Terwille van haar veiligheid, aldus het Sowjet-Russische staatshoofd, is de Sowjet-Unie gedwongen geweest kernwapenen van 50, 100 en meer megaton, intercontinentale en globale raketten, waartegen praktisch geen afweer mogelijk is, te vervaardigen. Hij beschuldigde de Westerse regeringen in het algemeen en de Verenigde Staten in het bijzonder ervan, de bewapeningswedloop te bevorderen. De dreigende houding van de Westerse agressieve machten belette de Sowjet-Unie en de andere socialistische landen hun legers af te danken en de gelden, die thans voor oorlogsdoeleinden worden gebruikt, aan te wenden voor de welvaart hunner volkeren. Zo eeffende hij als het ware de weg voor het Sowjet-Russische besluit van 21 juli d.a.v. om een nieuwe serie kernproeven door te voeren.

CHROESTSJOW verklaarde "voor het front van de wereld", dat de socialistische landen nooit terwille van de overwinning van de communistische ideologie een wereldoorlog zouden ontketenen. Reeds LENIN wilde de strijd tegen het kapitalistische stelsel overbrengen naar het terrein van de economische wedijver. Deze leninistische principes golden, aldus CHROESTSJOW, heden ten dage nog.

De Sowjet-Russische premier lanceerde een nieuw voorstel ten aanzien van West-Berlijn. Men zou daar Noors-Deense of Belgisch-Nederlandse troepen tezamen met Pools-Tsjechische eenheden, onder toezicht van de Verenigde Naties, moeten legeren in plaats van de huidige Engelse, Amerikaanse en Franse garnizoenen. Voorts wees hij de volkeren op de noodzaak massale breed opgezette acties te organiseren, teneinde "voor eens en voor altijd de misdadige handen, die zich uitstrekken naar de knoppen van een raket- en kernoorlog, te binden".

In de Britse en Franse antwoorden op het schrijven van Prof. BERNAL werd gesteld, dat het standpunt der regeringen inzake de ontwapening voldoende bekend werd geacht en tot op heden geen verandering had ondergaan. Van de zijde van de president van de Verenigde Staten, zo werd het congres medegedeeld, had men niet alleen geen antwoord ontvangen, doch zelfs geen bericht van ontvangst.

De bekendmaking van de Amerikaanse proefexplosie in de Van Allansstralingsgordel op de openingsdag van het congres verwekte grote beroe-

VERTROUWELIJK

ring onder de congressisten. Verscheidene sprekers verweten de Verenigde Staten geen gehoor te hebben gegeven aan de waarschuwingen en protesten, die geleerden zowel in Amerika zelf als in vele andere landen tegen deze proefnemingen hebben laten horen. Enige vrouwelijke gedelegeerden deden "uit naam van alle moeders" een beroep op de aanwezigen om deze proef in het bijzonder en alle andere proeven waar ook ter wereld in het algemeen, te veroordelen.

De Amerikaanse delegatie belegde terzake een spoedvergadering, waar de proef ten strengste werd afgekeurd.

Sowjet-kosmonauten Joeri GAGARIN en Herman TITOW, parade-paardjes op het congres, gaven in een gemeenschappelijke verklaring uitdrukking aan hun "diepe verontwaardiging over dezenieuwe daad gericht tegen de vrede en de mensheid". Uit naam van de wetenschap protesteerden zij tegen deze "misdadige daden van de atoommaniakken".

Onder de zeer vele tegen het Westen gerichte redevoeringen viel vooral de zeer felle toespraak van de Chinese delegatieleider, MAO-TUN, op. De Amerikaanse regering beschuldigde hij van het bedrijven van oorlogspropaganda. De leidende figuren van het vorig jaar opgerichte "U.S. Arms Control and Disarmament Agency" betitelde de Chinese vertegenwoordiger als een stelletje oorlogshitsers. Het meest opvallende was echter, dat volgens deze spreker de Chinese communisten reeds in 1946 (d.w.z. 10 jaar eerder dan de Sowjet-Unie) de "vreedzame coëxistentie" hadden gepropageerd. MAO TSE-tung zou toen de volgende uitspraak hebben gedaan: "De krachten van de wereldreactie bereiden ongetwijfeld een derde wereldoorlog voor en het gevaar van een oorlog bestaat. Maar de democratische krachten in de wereld zijn groter dan die van de reactie; zij moeten en zullen stellig slagen in het te niet doen van het oorlogsgevaar". In 1950 had hij er nog aan toegevoegd, dat een nieuwe wereldoorlog zou worden voorkomen, mits al de democratische vredeskrachten zich verenigden en steeds meer naar elkaar toe groeiden.

Na de verbondenheid in "eeuwige vriendschap en broederschap" van zijn volk met de Sowjet-Unie te hebben gememoreerd, beschuldigde de Albanese delegatieleider, Dimitri SHUTERIGI, de Westerse regeringen ervan

VERTROUWELIJK

in feite geen ontwapening te wensen: "Zij wensen een contrôle op de ontwapening, die zij kunnen veranderen in een systeem van wettige spionage; d.w.z. in een systeem, dat snelle en zekere voorbereiding van een derde wereldoorlog toestaat".

Spreeker wees erop, dat de Albanese regering altijd ieder constructief ontwapeningsvoorstel had goedgekeurd. In verband hiermede maakte hij melding van de Albanees-Sowjet-Russische verklaring, uitgegeven in 1959 te Tirana, voor het atoom- en raketvrij maken van de Balkan- en Adriatische landen.

Mevrouw SUBANDRIO, echtgenote van de Indonesische minister van Buitenlandse Zaken, las het congres een boodschap voor van president SUKARNO. De doelstellingen van het congres, zo werd gesteld, zijn gelijk aan die van het Indonesische volk. Meer nog echter dan de "vrede", gaat de "vrijheid" ons ter harte: onder deze slogan zal het Indonesische volk strijden voor de bevrijding van West-Irian en voor zijn hereniging met het Moederland Indonesië, aldus de Indonesische president. De kwestie over dit omstreden gebiedsdeel moest en zou naar zijn mening voor de afloop van dit jaar geregeld zijn.

Niet-communistische sprekers

Zolang de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie vrees blijven koesteren voor elkanders agressieve bedoelingen, zolang zal er geen vrede in de wereld bestaan. Deze gedachte vormde de grondslag voor de toespraak van de voorzitter van de Britse pacifistische "Campaign for Nuclear Disarmament" (CND) kanunnik John COLLINS. Hij achtte het noodzakelijk, dat beide partijen ernaar zouden streven te komen tot een wederzijds vertrouwen met voorbijgaan van hun politieke of ideologische verschillen.

In verband hiermede voelde COLLINS zich geroepen te verklaren, dat de Sowjet-Unie in zijn ogen een grote fout had begaan toen zij verleden herfst haar kernproeven weer had hervat. Om dezelfde reden wenste hij met gelijke kracht te protesteren tegen de hervatting der proeven door de Amerikanen.

De neutrale landen konden naar zijn mening er in aanzienlijke mate toe bijdragen beide partijen tot elkaar te brengen door zelf het

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

initiatief te nemen voor eigen volledige ontwapening.

Een redevoering van Lord Bertrand RUSSEL, voorzitter van het militant-pacifistische Britse "Committee of Hundred", door zijn hoge leeftijd niet in staat het congres te bezoeken, werd op het congres als een bandopname ten gehore gebracht. Lord RUSSEL drong erop aan de neutrale staten een ontwapeningsprogram te laten opstellen. Prestige-overwegingen noch gevoelens van wantrouwen zouden de Sowjet-Unie en de Verenigde Staten dan verhinderen zulk een voorstel aan te nemen, zoals dat tot op heden steeds het geval was.

Spreeker wenste, dat ieder Westelijke deelnemer aan de ontwapeningsonderhandelingen zou verklaren: "Ik ben ervan overtuigd, dat een atoom-oorlog erger zal zijn dan een wereldoverwinning van het communisme". Evenals hij ieder Oostelijke deelnemer wenste te horen verklaren: "Ik ben ervan overtuigd, dat een atoomoorlog erger zal zijn dan een wereldoverwinning van het kapitalisme". Een ieder die zou weigeren deze verklaring af te leggen zou z.i. zichzelf brandmerken als een vijand der mensheid en een voorstander van de vernietiging van het menselijk ras.

De Amerikaanse afgevaardigde, prof. Dale PONTIUS, becritiseerde, evenals COLLINS, zowel de Verenigde Staten als de Sowjet-Unie inzake het nemen van kernproeven. Doelend op de overheersing van de Sowjet-Unie over de socialistische landen, merkte PONTIUS op: "Er bestaan twee soorten van kolonialisme en niet alleen in de vorm zoals deze in Afrika en Azië wordt aangetroffen". Sprekende over de bezorgdheid, die zijn delegatie gevoelde over het verloop van het congres, wees hij erop, dat wanneer de communisten zouden doorgaan enerzijds benamingen als "oorlogshitsers" en "wilde beesten van het imperialisme" te gebruiken, doch anderzijds de politiek en de activiteiten van hun eigen regeringen die de vrede en veiligheid van de wereld in gevaar brachten niet zouden afkeuren, de zaak der vrede geenszins zou worden gediend. Westerse volkeren daarentegen dienden op te houden de socialistische landen aan te duiden als "IJzeren Gordijn-landen" en "slavenwereld".

Ook een andere Amerikaanse afgevaardigde, dr. Homer JACK, oefende

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

critiek uit op de Sowjet-Unie, wier proeven van het vorige jaar hij een "brutale dreiging" noemde. Hij veroordeelde zowel de "afschuwelijke" Amerikaanse kernexplosie in de stralingsgordel als de Sowjet-Russische proef met de bijna 60 megaton-bom. Dr. Homer JACK maakte zijn gehoor attent op het verschil van geaardheid van de Westelijke en de Oostelijke vredesbewegingen. In de Verenigde Staten, aldus de spreker, spreekt de vredesbeweging zijn regering tegen; de vredesorganisaties in het Sowjet-blok daarentegen ondersteunen de politiek harer regeringen, onverschillig of deze nu grotere bommen vervaardigen of om ontwapening roepen. Zijn opmerking dat het Westduitse leger niet met kernwapenen moet worden uitgerust ontving grote bijval. Toen de Amerikaan echter de mening verkondigde, dat Oost-Duitsland niet moest trachten de banden met West-Duitsland te vernietigen, werd er luid geprotesteerd.

Niet-communistische demonstratie tegen kernproeven

Op de vijfde dag van het congres heeft zich in Moskou een incident voorgedaan. Enkele niet-communistische congressisten uit Groot-Brittannië, de Verenigde Staten, Canada en Scandinavië demonstreerden op het Rode Plein tegen het nemen van alle proeven met kernwapens.

Van te voren had de voorzitter van de pacifistisch Britse "Campaign for Nuclear Disarmament" (CND), kanunnik John COLLINS, zich in verbinding gesteld met de voorzitter van het Sowjet-Russische congrescomité, Alexander KORNEITSJOEK, teneinde de houding van de Sowjet-authoriteiten met betrekking tot een eventuele demonstratie te peilen. KORNEITSJOEK zou COLLINS dringend hebben verzocht van een dergelijke demonstratie af te zien. Het plan voor deze demonstratie, waarvan vooral de afgevaardigden van het militant-pacifistische Britse "Committee of Hundred" voorstanders waren, had onder de niet-communistische gedelegeerden nogal wat verwarring gezaaid. Dit kwam vooral tot uiting in de Britse en Amerikaanse delegaties. Vele Britse gedelegeerden waren van oordeel, dat een manifestatie met spandoeken, waarmee zowel tegen de Russische als de Anglo-Afrikaanse kernproeven werd geprotesteerd, inbreuk zou maken op de hun door de Sowjet-Unie verleende gastvrijheid. De plaats om ideeën over kernontwapening naar voren te brengen was huns

VERTROUWELIJK

inziens op het congres en nergens anders. Hier tegenover echter stelden de voorstanders, dat de demonstratie het enige eerlijke antwoord was op de Sowjet-Russische gastvrijheid.

Tijdens een bijeenkomst van Britse gedelegeerden over deze kwestie verklaarde Ivor MONTAGU, lid van het communistische Britse vredescomité, dat de stedelijke autoriteiten geen toestemming voor een dergelijke betoging hadden verleend. De deelnemers zouden eventueel zelfs op grond van "inbreuk op de gastvrijheid" gestraft kunnen worden met uitwijzing uit de Sowjet-Unie. Op grond van deze negatieve houding van de Sowjet-autoriteiten besloten de afgevaardigden van de "Campaign for Nuclear Disarmament" (CND) van deelneming af te zien. In een door het comité uitgegeven verklaring werd gesteld, dat men tot dit besluit was gekomen uit vrees, dat het houden van een verboden demonstratie de vijandigheid tussen de landen, die iets minder was geworden dank zij de op het congres toegestane vrijheid van spreken, weer zou doen oplaaien.

Enkele vertegenwoordigers van het "Committee of Hundred" en enige andere voorstanders van de burgerlijke ongehoorzaamheidsgedachte besloten tenslotte toch een "stille wacht" op het Rode Plein te organiseren.

Deze Britse demonstranten hadden zich reeds eerder actief betoond door in de straten van Moskou strooibiljetten in de Russische taal te verspreiden. In deze pamfletten wordt o.m. gezegd: "Wij steken over de hoofden van onze leiders en de Uwe, onze hand uit in solidariteit met het werkende volk van Rusland. Wij hebben de strijd, die ook de Uwe is, reeds opgenomen. Tezamen moeten wij handelen, of we zullen ondergaan". En verder: "Wat is er met Uw revolutie gebeurd, dat Uw leiders de arbeiders in andere landen met kernwapenen bedreigen? De revolutie vermocht de eigendomsverhoudingen radicaal te veranderen maar zij heeft de voornaamste tegenstelling in de klassenmaatschappij, de verhouding tussen de leiders en geleiden, niet opgelost".

Het is geenszins uitgesloten, dat deze strooibiljetten mede aanleiding zijn geweest tot het verbieden van de demonstratie.

Van een werkelijke demonstratie is echter weinig terecht gekomen. Nauwelijks hadden de demonstranten drie spandoeken met in het Engels en Russisch gestelde leuzen ontvouwd, of twee ervan werden hun door voorbijgangers uit de handen gerukt. De betogers boden geen verzet en wer-

VERTROUWELIJK

den door de omstanders gedwongen de derde banier op te rollen. De buitenlanders zagen zich geheel ingesloten door een menigte gesticulerende Moskovieten, die op duidelijke wijze hun afkeuring over de manifestatie kenbaar maakten. Er ontspoon zich een debat, dat uren lang duurde. Naar aanleiding van deze discussies verklaarde Chris FARLEY, secretaris van het "Committee of Hundred", in een interview - gepubliceerd in het radicaal-pacifistische weekblad "Peace News" - de demonstratie toch wel geslaagd te achten.

Aanvankelijk werd deze betoging door de Sowjet-Russische pers verzwegen. Op 18 juli j.l. echter maakte het dagblad "Prawda" in een fel artikel, van de hand van Joeri ZHUKOV, er toch melding van. De demonstranten werden betiteld als "een handjevol mensen, die er alles op hadden gezet gearresteerd of op zijn minst afgeranseld te worden, teneinde in de pers te kunnen schrijven, dat de vredesstrijders in de Sowjet-Unie waren mishandeld. Toen Moskou haar deuren wijd open zette voor een ieder die het congres wenste bij te wonen", aldus "Prawda", "hebben wij ons wel degelijk gerealiseerd, dat onze vijanden deze kans zouden benutten om de sfeer te bederven".

Resoluties

Tijdens de slotzitting nam het congres met twee tegenstemmen en zeven onthoudingen een "Boodschap aan alle Volkeren" aan.

Deze eindresolutie is in zeer algemene bewoordingen gesteld. Men beperkte er zich toe "een ernstig beroep te doen op de regeringen van alle atoommogendheden om zonder uitstel tot overeenstemming te komen over het staken en definitief verbieden van alle proeven met kernwapenen".

De niet-communistische congressisten hebben hiernaast nog een zogenaamde minderheidsverklaring aangenomen. Men drong er bij de Oostelijke zowel als bij de Westelijke atoommogendheden op aan de kernproeven te staken. Voorts wordt de nadruk gelegd op het feit, dat hoewel het principe van algehele en volledige ontwapening door beide partijen is aanvaard, men niet tot overeenstemming zal komen, tenzij beide bereid

VERTROUWELIJK

zullen zijn enige beperkte risico's te nemen.

Grote waarde hechtte men aan de rol, die bepaalde groeperingen, welke niet afhankelijk zijn van de bestaande militaire blokken, in de strijd voor de vrede kunnen spelen.

Naast deze beide resoluties werden op de laatste congresdag eveneens de rapporten en resoluties van de verschillende commissies bekend gemaakt. Deze resoluties hebben onder meer betrekking op de instelling van atoomvrije zônes in Europa, Azië, Afrika en Latijns-Amerika, de economische voordelen van de ontwapening, het sluiten van een niet-aanvals verdrag tussen de NAVO en het Warschau-pact en het verbod van oorlogspropaganda.

De Commissies

Uit de binnengekomen berichten is niet altijd met zekerheid op te maken of de behandelde onderwerpen in de plenaire zittingen dan wel in de commissiebijeenkomsten ter tafel werden gebracht. Verschillende gedelegeerden lieten zich kennelijk ook in de commissiebesprekingen vaak verleiden tot propagandistische toespraken.

De Commissie voor politieke en technische aspecten

Gezien de vele aspecten van de materie besloot men deze te behandelen in vier sub-commissies.

De sub-commissie ter behandeling van de vraagstukken betreffende de instelling van atoomvrije gecontrôleerde zônes stelde, dat een duurzame vrede slechts kan worden verzekerd door een algemene en volledige ontwapening, onder een nauwkeurige internationale contrôle. Zij achtte het derhalve noodzakelijk atoomvrije zônes in te stellen niet alleen in Centraal Europa, Scandinavië en de Balkan, doch ook in het Verre Oosten en Latijns-Amerika.

In de sub-commissie betreffende het vraagstuk der proeven met kernwapenen en de samenwerking in de kosmische ruimte, werden ook de

VERTROUWELIJK

schadelijke gevolgen van de radio-actieve neerslag voor de volgende generatie ter sprake gebracht. Een Franse gedelegeerde deed in dit verband het voorstel een internationale groep van wetenschapsmensen op te dragen een onderzoek in te stellen naar de mogelijke gevolgen van de kernproeven. De gedelegeerden besloten het congres te verzoeken een dringend beroep op de regeringen der atoommogendheden te doen om de proeven met kernwapenen onmiddellijk te staken. Zij waren van oordeel, dat onderzoekingen in de ruimte uitsluitend moesten dienen voor vreedzame doeleinden.

Speciale aandacht werd ook besteed aan het vraagstuk van de veiligheid. Hierbij werd niet alleen de Berlijnse kwestie, doch ook Laos, de toestand in Zuid-Oost-Azië, etc. ter sprake gebracht.

Bij de bespreking van het politieke en technische aspect waren vele sprekers van oordeel, dat nooit een overeenstemming over de ontwapening zou worden bereikt, zolang China niet bij de ontwapeningsconferenties in Genève werd betrokken.

In de uiteindelijke resolutie werd verklaard, dat als eerste stap in de richting van ontwapening alle wapens voor massavernietiging moeten worden uitgebannen. Voorts diende een aanvang te worden gemaakt met de opheffing van alle militaire buitenlandse bases.

De commissie veroordeelde ten sterkste de Amerikaanse kernexplosies in de kosmische ruimte. Een aantal wetenschappelijke onderzoekers in de commissie legde de nadruk op het feit, dat men met de huidige stand van de techniek alle proeven met kernwapenen, waar ook ter wereld gedaan, kan ontdekken.

De Commissie voor economische vraagstukken

Bij de behandeling van de economische vraagstukken waarmede de ontwapening gepaard gaat, werd onderscheid gemaakt tussen de volgende twee aspecten: de ontwapening als middel tot verhoging van de levensstandaard en als middel tot de ontwikkeling van de internationale handel. Deze beide onderwerpen werden in subcommissies afzonderlijk be-

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

studeerd. De nadruk werd gelegd op de zware lasten die de bewapeningswedloop legt op de schouders van de arbeidende massa, in de kapitalistische landen zowel als in de socialistische. Deze immers moet een deel van zijn inkomsten afstaan ten behoeve van de defensie. Slechts een zeer kleine groep verwerft zich uit de bewapeningswedloop grote inkomsten. In dit verband verklaarde de secretaris van de Sowjet-Russische vakbeweging, Leonid SOLEVYEV, het te betreuren, dat in de Verenigde Staten ook sommige arbeiders, werkzaam in bepaalde oorlogsindustrieën, zich verzetten tegen een vermindering van de oorlogsproductie. Hij wees op de noodzaak de arbeiders erop te wijzen, dat de ontwapening hen tot een hoger levenspeil zou brengen. Verschillende gedelegeerden waren ervan overtuigd, dat een vreedzaam naast elkaar leven van staten en de kernontwapening slechts door de uitbreiding van de vrije handel kon worden verwezenlijkt. Zij spraken derhalve hun afkeuring uit over de Europese Economische Gemeenschap, waarin zij een ernstig beletsel zagen ter verwezenlijking van het hun voor ogen staande doel. De Amerikaanse afgevaardigde Martin HALL o.a. kwalificeerde de Europese Markt als een "wapen van de koude oorlog".

De commissie stelde voor een internationale handelsconferentie te beleggen waaraan vertegenwoordigers van alle landen ter wereld moeten deelnemen. De Verenigde Naties dient bij het bijeenroepen van een dergelijke bijeenkomst een actieve rol te spelen.

De Commissie der Nationaliteiten

Een Cubaanse afgevaardigde deed het voorstel in Havanna een conferentie voor Afrika, Azië en Latijns-Amerika te beleggen, teneinde een gemeenschappelijk actie-programma uit te werken voor de strijd van de vrede. Opgemerkt werd, dat de Nederlandse delegatie op het congres de politiek van haar regering inzake West-Irian aan de kaak had gesteld en op de hereniging van dit gebiedsdeel met Indonesië had aangedrongen.

De Commissie voor culturele en morele aspecten

In deze commissie werden onder andere culturele, medische en morele aspecten der ontwapening naar voren gebracht. Er werd een presidium

VERTROUWELIJK

gekozen waarin vertegenwoordigers van verschillende delegaties, o.a. uit de Verenigde Staten, Canada, India, Japan en de Duitse Democratische Republiek zitting hadden.

De morele aspecten werden uiteraard zeer uitvoerig en met vele varianten besproken.

In de resolutie stelde men, dat de wereldcultuur in ernstige mate wordt geschaad door de bewapeningswedloop, die de gelden, benodigd voor de bouw van scholen, opslokt, alsmede door de rassendiscriminatie, waardoor de geest der mensheid wordt vergiftigd. Schending van de rechten van de mens en van de nationale onafhankelijkheid, het vertrappen van de democratische vrijheid en de vervolging van de aanhangers van de ontwapeningsgedachte zijn een beletsel voor de ontplooiing van het culturele leven.

Enkele groepsontmoetingen

Letterkundigen

De Italiaanse afgevaardigde VIGORELLI wees op de noodzaak de eenheid onder de culturele werkers te bewaren. Teneinde deze te bevorderen hield de "Europese Schrijvers Gemeenschap" voortdurend contact met schrijvers uit alle landen van de wereld. Deze organisatie, die in 1958 werd opgericht, staat in vrij sterke mate onder communistische invloed. De "Gemeenschap" was bereid een "Ronde Tafel Conferentie" te beleggen om zodoende te komen tot een Wereld Organisatie van Schrijvers.

Dit denkbeeld werd door andere gedelegeerden, o.a. door de Sowjet-Russische schrijver Ilja EHRENBURG, ondersteund.

Wetenschappelijke Onderzoekers

De Wetenschappelijke Onderzoekers achtten het van belang grotere bekendheid te geven aan de gevaren voortvloeiende uit het gebruik niet alleen van atoomwapenen, doch ook aan die van biologische en chemische wapenen. Zij waren van oordeel dat de huidige moderne middelen voldoende garantie boden voor een afdoende contrôle op de kernproeven.

Professor BERNAL stelde voor een internationaal instituut op te

VERTROUWELIJK

richten, waarin men zich zal bezig houden met de bestudering van de wetenschappelijke problemen van een eventuele oorlog.

Kunstenaars

De voorzitter van de filmsectie van de Unie van Sowjetverenigingen voor vriendschap en culturele betrekkingen met het buitenland, Sergei GERASIMOV, deed een voorstel tot oprichting van een "Kunstenaars Vredesfonds". Hieruit zouden de gelden nodig voor het vervaardigen van films, het regisseren van toneelvoorstellingen en het organiseren van tentoonstellingen, die de gedachte van de vrede propageren, kunnen worden verstrekt.

Medici

De Hongaarse hoogleraar Zoltan ZSEBOK was de mening toegedaan, dat het van belang zou zijn de "International Medical Association for the Study of Living Conditions and Health" (IMA) te verzoeken het volgend jaar een wereldcongres van medici te beleggen, gericht tegen de kernbewapening. Voorts wenste hij het jaar 1963 tot het "Jaar der Geneeskunde, het Jaar van de Vrede" te proclameren.

In een communiqué verklaarden de medici, dat het probleem van de strijd van de vrede op alle medische conferenties naar voren dient te worden gebracht. De internationale uitwisseling over de behandeling en het voorkomen van ziekten veroorzaakt door radio-activiteit diende te worden bevorderd.

Juristen

Verschillende gedelegeerden gaven blijk van hun verlangen in verscheidene landen - binnen het raam van de "Internationale Vereniging van Democratische Juristen (IVDJ) - commissies op te richten, teneinde de juridische vraagstukken betreffende de algemene en volledige ontwapening grondig te kunnen bestuderen.

Het begrip "neutraliteit" gaf aanleiding tot uitvoerige discussies. De hier gelanceerde "moderne opvatting" bepaalde, dat men slechts neutraal

VERTROUWELIJK

kan zijn, indien men blijkt voorstander te zijn van de vrede en de nationale onafhankelijkheid.

Als resultaat dezer discussies werd een definitie over deze opvatting van "neutraliteit" opgesteld. Deze zal aan de IVDJ worden overhandigd.

Internationale commissie

De zeer vele concrete voorstellen ter ondersteuning van de strijd voor de vrede, zoals deze vooral in de discussies der commissies en groepsontmoetingen tot uiting zijn gekomen, hebben het internationale voorbereidingscomité doen besluiten tot de oprichting van een internationale commissie. Deze zal tot taak hebben de binnengekomen voorstellen te bestuderen en op hun bruikbaarheid te onderzoeken.

Conclusie

Afgezien van enige "faux pas" van de pacifisten, schijnt het congres zich wel ongeveer ontwikkeld te hebben, zoals de organisatoren het zich hadden voorgesteld. Uit de communistische persberichten spreekt tevredenheid: het werd een "belangrijk" congres genoemd, dat het zijne zal bijdragen tot de "strijd voor de vrede".

Tijdens de zittingen bracht Radio Moskou uitvoerige verslagen van de gehouden redevoeringen.

Uit de veelheid van berichten dringen enige aspecten duidelijk naar voren:

1. De Sowjet-Russische opvatting inzake de houding van het communistische bloc tegenover de Westelijke landen ("vreedzame coëxistentie") prevalearde boven de meer militante van de CP-China. Niettemin handhaafde het congres een strijdbare sfeer. Ontwapening gold vooral als middel om de positie van de "kolonialisten en hun atoom-chantage-politiek" te verzwakken. De Russische en Chinese vertegenwoordigingen trokken één lijn, daar zij een demonstratie van onderlinge solidariteit op dit vredesforum belangrijker achtten dan hun geschillen. Enige al te vurige "vrijheidsstrijders" werden zelfs door de Chinese delegatie terecht gewezen.

VERTROUWELIJK

2. Het congres is bedoeld als beginpunt van toekomstige sneeuwbal-acties. Plannen werden geopperd voor internationale vredescampagnes voor specialisten, o.m. medici, juristen, literatoren, parlementariërs en wetenschappelijke onderzoekers. Voorstellen, waar men op het congres niet direct weg mee wist, zullen worden voorgelegd aan een (permanente?) internationale commissie, die ze op hun bruikbaarheid zal onderzoeken. De beslissing daarover ligt dus in handen van een kleine groep.
3. Op het congres werd een nieuwe opvatting over neutraliteit gelanceerd, geheel afgestemd op de Sowjet-Russische belangen. Volgens deze opvatting kan men alleen "neutraal" zijn, indien men zich niet verzet tegen de "vrede" en de "soevereiniteit" naar Russische maatstaven.
4. Enige woordvoerders van de kleine pacifistische minderheid op het congres waren over het verloop daarvan niet ontevreden. Zij prezen de vrijheid die hen gegeven was om hun mening naar voren te brengen. Hoewel zij niet blind waren voor de fouten van de Sowjet-Unie, heeft toch hier en daar de mening post gevat, dat met de communisten "wel te praten valt". Zo wil b.v. de Nederlandse pacifist A.J. BRUGGEMAN, voorzitter van het "Comité 1962 voor de Vrede", in deze organisatie een voorstel tot samenwerking met de (communistische) Nederlandse Vredesraad ter sprake brengen.
5. In de "Boodschap aan alle Volkeren" wordt gesteld, dat voor elk land en voor elke organisatie geëigende wegen gevonden moeten worden om de vrede te bevorderen. Het dagblad "De Waarheid" trekt daaruit de conclusie, dat de vredesstrijders hier te lande als eerste taak hebben ons land buiten de oorlogskoers te houden, die door de Amerikaanse en West-Duitse imperialisten wordt gevolgd. De communistische propaganda inzake een atoomvrij en "neutraal" Nederland zal dus normaal voortgang kunnen vinden.

20 augustus 1962

VERTROUWELIJK

N E D E R L A N D S E D E E L N E M E R S A A N H E T
W E R E L D V R E D E S C O N G R E SDelegatie Nederlandse Vredesraad

BERMAN-Van der GOES van NATERS, Maja	([redacted] '30)	Komt niet voor in de administratie van mijn dienst.
GÖETJES, Herman Louis Marinus	([redacted] '21)	Commun. georiënteerd.
HOORN, van Huybert	([redacted] '08)	Pol. secr. van de afd. Purmerend van de CPN.
HUTTE, Christiaan Johannes	([redacted] '20)	Is in het verleden waarschijnlijk aangesloten geweest bij een EVC-bedrijfsbond.
[redacted] AGER, Tjalle	([redacted] '14)	Lid Partij Bestuur CPN. Lid Tweede Kamer der Staten Generaal voor de CPN. Lid Werkcommissie NVR.
MINNAERT-COELINGH, Maria Bourgonje Dr.	([redacted] '06)	Lid WVR. Lid Werkcommissie NVR. Communistisch georiënteerd.
SOHIER, Adrianus Andries	([redacted] '22)	Lid Werkcommissie NVR. Lid PSP in opdracht van de CPN.
WEBER-de HONDT, Adriana Mathea	([redacted] '25)	Lid CPN. Lid Werkcommissie NVR.

Niet-communistische deelnemers

[redacted] FUMER, Johan Willem,	([redacted] '11)	Voorzitter Haagse afd. Wereld Federalisten. Best. lid "World Association of World Federalists".
BRUGGEMAN, Antonius Johannes	([redacted] '27)	Voorz. Comité 1962 voor de Vrede. Bestuurslid PSP.
STRIJD, Krijn ds.	([redacted] '09)	Redactielid van het PSP-orgaan "Bevrijding". Lid Hoofd-Bestuur "Kerk en Vrede".
SÜSS, René Simon	([redacted] '39)	Vertegenw. Werkgroep Antimilitaristische Studenten.